

Total No. of Printed Pages—4

### 3 SEM FYUGP SOCC3A

2025

( Nov/Dec )

SOCIOLOGY

( Core )

Paper : SOCC3A

( Sociology of India—I )

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer from the following :

(a) 'অনুসূচিত জাতি' শব্দটো পোনপ্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

Who first used the word 'Scheduled Caste'?

(i) বৃটিছ

British

(ii) আম্বেদকাৰ

Ambedkar

(iii) ডি. এন. মজুমদাৰ

D. N. Majumder

- (b) *The Adivasi Question : Issues of Land, Forest and Livelihood*—এই গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

Who is the author of the book, *The Adivasi Question : Issues of Land, Forest and Livelihood* ?

(i) গিলিন আৰু গিলিন  
Gillin and Gillin

(ii) এম. এন. শ্ৰীনিবাস  
M. N. Srinivas

(iii) ইন্দ্ৰ মুশী  
Indra Munshi

- (c) 'Caste' শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে কোন ভাষাৰ 'Casta' শব্দৰ পৰা ?

The term 'caste' is originated from the word 'casta' of which language?

(i) গ্ৰীক/Greek

(ii) লেটিন/Latin

(iii) পৰ্তুগীজ/Portuguese

- (d) তলৰ কোনটো সিদ্ধান্তই প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ বিচাৰিছে যে জাতি ব্যৱস্থা মানুহৰ পৰা নহয় ভগৱানৰ পৰাহে উৎপত্তি হৈছে ?

Which of the following theories makes us believe that Caste system is not of human but of divine origin?

(i) পৰম্পৰাগত সিদ্ধান্ত

Traditional theory

(ii) প্ৰজাতীয় সিদ্ধান্ত

Racial theory

(iii) বৃত্তিয়াত্মক সিদ্ধান্ত

Occupational theory

- (e) ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয় শ্ৰমিক মহাসংঘ কোন চনত গঠিত হৈছিল ?

In which year was the Indian National Trade Union Congress formed?

(i) ১৮২০/1820

(ii) ১৯৪৭/1947

(iii) ১৯২০/1920

- (f) *An Anthropologist among the Historians and Other Essays*—এই গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?

Who wrote the book, *An Anthropologist among the Historians and Other Essays*?

(i) ডনাল্ড এফ. লাচ্ছ/Donald F. Lach

(ii) বাৰ্ণাৰ্ড এছ. ক'ন/Bernard S. Cohn

(iii) এন. বি. হলহেদ/N. B. Halhed

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×3=12

Write short notes on any three of the following (**within 150 words** each) :

- (a) জাতীয়তাবাদৰ চিন্তাধাৰা

Discourse of Nationalism

- (b) আধুনিক ঔদ্যোগিক মানৱ

Modern Industrial Man

- (c) স্বজনীয়সমূহৰ প্ৰকাৰ

Types of kinship

- (d) বৌদ্ধধৰ্ম

Buddhism

3. তলত দিয়া যি কোনো তিনিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :  $14 \times 3 = 42$

Answer any three from the following questions :

(a) ঔপনিৱেশিক চিন্তাধাৰা বুলিলে কি বুজা ?  
ঔপনিৱেশিকতাবাদে কেনেকৈ ভাৰতীয় জাতীয়তাবাদ  
গঠনত প্ৰভাৱ পেলাইছিল, বহলাই লিখা।  $4+10=14$

What do you mean by colonial discourse? Discuss in detail how colonialism affected formation of Indian Nationalism.

(b) জাতি ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা ? জাতিৰ উৎপত্তি সম্বন্ধীয়  
পৰম্পৰাগত আৰু ধৰ্মীয় সিদ্ধান্তকেইটাৰ সমালোচনাত্মক  
আলোচনা কৰা।  $4+10=14$

What do you mean by Caste system? Critically discuss the traditional and religious theory regarding origin of caste.

(c) কৃষক শ্ৰেণী বুলিলে কি বুজা ? ভাৰতৰ কৃষক শ্ৰেণীৰ  
মাজত দেখিবলৈ পোৱা সামাজিক স্তৰীকৰণৰ প্ৰতিক্ৰমবোৰ  
আলোচনা কৰা।  $4+10=14$

What do you mean by agrarian classes? Discuss the model of social stratification among the agrarian classes of Indian society.

(d) ঔদ্যোগিক পদ্ধতি কি ? ঔদ্যোগিক পদ্ধতিৰ প্ৰধান  
বিশেষত্বসমূহ লিখা।  $14$

What is industrialism? Discuss the main features of industrialism.

(e) এম. এন. শ্ৰীনিৱাস আৰু এ. এম. শ্বাহৰ আলোচনাৰ  
প্ৰসংগত হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰধান পাৰমাৰ্থিক ধাৰণাসমূহ লিখা।  $14$

Discuss the dominant theological ideas of Hinduism with reference to the study of M. N. Srinivas and A. M. Shah.

★★★

Total No. of Printed Pages—7

**3 SEM FYUGP SOCC3B**

**2 0 2 5**

( Nov/Dec )

**SOCIOLOGY**

( Core )

Paper : SOCC3B

**( Sociological Thinkers—I )**

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer of the following :

(a) *The Structure of Social Action* গ্ৰন্থখনৰ লেখক  
কোন ?

Who is the writer of the book, *The  
Structure of Social Action?*

(i) টেলকট পাৰছনছ

Talcott Parsons

( 2 )

(ii) শৰ্মা আৰু শৰ্মা  
Sharma & Sharma

(iii) ই. বি. টেইলৰ  
E. B. Tylor

(iv) আৰ. কে. মাৰ্টন  
R. K. Merton

(b) কোনে সমাজতত্ত্বক 'সমাজৰ বিজ্ঞান' বুলি অভিহিত  
কৰিছিল ?

Who called Sociology 'the science of  
societies'?

(i) আগষ্ট ক'ম্ট  
Auguste Comte

(ii) হাৰ্বাৰ্ট স্পেনচাৰ  
Herbert Spencer

(iii) এইচ. এম. জনছন  
H. M. Johnson

(iv) ইমাইল দুৰখেইম  
Emile Durkheim

( 3 )

(c) কোনে বিশ্বাস কৰিছিল যে "পুঁজিবাদত নিজৰ ধ্বংসৰ বীজ  
আছে" ?

Who believed that "Capitalism contained  
the seed of its own destruction"?

(i) আদাম স্মিথ  
Adam Smith

(ii) জে. এম. কেইনছ  
J. M. Keynes

(iii) মেক্স বেবাৰ  
Max Weber

(iv) কাৰ্ল মাৰ্ক্স  
Karl Marx

(d) পদ্ধতিগতভাৱে সামাজিক তথ্যক বস্তুৰ দৰে গণ্য কৰিব পাৰি  
বুলি কোনে আহ্বান জনাইছে ?

Who has urged that methodologically  
social facts can be treated like things?

(i) মেক্স বেবাৰ  
Max Weber

( 4 )

(ii) আগষ্ট ক'ট

Auguste Comte

(iii) ইমাইল দুৰখেইম

Emile Durkheim

(iv) বেডক্লিফ-ব্ৰাউন

Radcliffe-Brown

(e) সামাজিক জীৱন বুজিবলৈ সামাজিক ক্ৰিয়াৰ চাৰিটা শ্ৰেণীবিভাজন তলৰ কোনে প্ৰস্তুত কৰিছিল ?

Who among the following developed the four-fold classification of social action to understand social life?

(i) ইমাইল দুৰখেইম

Emile Durkheim

(ii) টেলকট পাৰছনছ

Talcott Parsons

(iii) আগষ্ট ক'ট

Auguste Comte

(iv) মেক্স বেবাৰ

Max Weber

( 5 )

(f) সমাজৰ ইতিহাস শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ ইতিহাস বুলি কোনে কৈছিল ?

Who has stated that the history of society is the history of the class struggle?

(i) ইমাইল দুৰখেইম

Emile Durkheim

(ii) গফমেন

Goffman

(iii) জিডেন

Giddens

(iv) কাৰ্ল মাৰ্ক্স

Karl Marx

2. তলত দিয়া যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চুটি টোকা লিখা (প্ৰতিটো উত্তৰ ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×3=12

Write short notes on any *three* from the following (**within 150 words** each) :

(a) প্ৰত্যক্ষবাদ (আগষ্ট ক'ট)

Positivism (Auguste Comte)

(b) মেক্স বেবাৰৰ আদৰ্শ নমুনা

Ideal types of Max Weber

- (c) শ্ৰেণী সংগ্ৰাম (কাৰ্ল মাৰ্ক্স)  
Class struggle (Karl Marx)
- (d) ব্যক্তি আৰু সমাজ (ইমাইল দুৰখেইম)  
Individual and society (Emile Durkheim)
- (e) সামাজিক ক্ৰিয়াৰ বৈশিষ্ট্য (মেক্স বেবাব)  
Characteristics of social action  
(Max Weber)

3. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো  
৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 14×3=42

Answer any *three* from the following questions  
(**within 500 words** each) :

- (a) আগষ্ট ক'টৰ 'Law of Three Stages' তত্ত্বটো  
সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।

Critically examine the theory of the 'Law  
of Three Stages' by Auguste Comte.

- (b) কাৰ্ল মাৰ্ক্সে ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ সংজ্ঞা কেনেকৈ দিছে?  
কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ ঐতিহাসিক বস্তুবাদৰ অতি প্ৰয়োজনীয়  
বৈশিষ্ট্যসমূহ সমালোচনাত্মকভাৱে পৰীক্ষা কৰা।

How did Karl Marx define historical  
materialism? Critically examine the  
essential features of Karl Marx's  
historical materialism.

- (c) ধৰ্ম আৰু অর্থনীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ ওপৰত মেক্স বেবাবৰ  
ব্যাখ্যাৰ বিষয়ে উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা।  
Discuss with example about Max Weber's  
explanation on the relationship between  
religion and economy.

- (d) আগষ্ট ক'টে বিজ্ঞানক কেনেকৈ স্তৰভিত্তিক ক্ৰমত শ্ৰেণীভুক্ত  
কৰিছিল? তেওঁৰ শ্ৰেণীবিভাজনৰ সৈতে তুমি একমতনে?  
ব্যাখ্যা কৰা।

How did Auguste Comte classify sciences  
into hierarchical order? Do you agree  
with his classification? Explain it.

- (e) ইমাইল দুৰখেইমে বুজা মতে সামাজিক তথ্যৰ প্ৰকৃতি পৰীক্ষা  
কৰা।

Examine the nature of social facts as  
understood by Emile Durkheim.

\*\*\*